

ΝΟΣΤΙΜΕΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ

Γαλατόπιτα αποκριάτικη με μυζήθρα

ΥΛΙΚΑ:

- 1,5 λίτρο γάλα
- 1 ποτήρι αλεύρι ή σιμιγδάλι
- 7 αβγά
- 200 γραμ. ζάχαρη
- 200 γραμ. μυζήθρα γλυκιά χοντροτριμμένη
- 1 κουταλιά κανέλα σκόνη

Για το φύλλο:

- 2 ποτήρια αλεύρι
- 2 κουταλιές ελαιόλαδο
- 2 κουταλιές χυμό λεμονιού
- ½ κουταλάκι αλάτι

ΕΚΤΕΛΕΣΗ:

Ετοιμάζουμε το φύλλο με τα παραπάνω υλικά και όσο νερό χρειαστεί. Βάζουμε το γάλα σε κατσαρόλα να βράσει. Κοσκινίζουμε το

αλεύρι μέσα στο γάλα, ρίχνουμε και τη ζάχαρη και ανακατεύουμε με το σύρμα μέχρι να πήξει. Κατεβάζουμε την κατσαρόλα από τη φωτιά και ανακατεύουμε μέσα τα αβγά καλά χτυπημένα, τη μυζήθρα και λίγη κανέλα. Σκεπάζουμε να μην σχηματίσει πέτσα.

Ανοίγουμε το φύλλο και το στρώνουμε σε λαδωμένο ταψί να πάει και στα τοιχώματα. Αδειάζουμε το μείγμα και αλείφουμε με 1 αβγό χτυπημένο. Πασπαλίζουμε με κανέλα και ψήνουμε τη γαλατόπιτα στο φούρνο μέχρι να ροδίσει.

(Νίκος και Μαρία Ψιλάκη, Το ψωμί των Ελλήνων και τα γλυκίσματα της λαϊκής παράδοσης, εκδ. "Καρμάνωρ", Ηράκλειο 2001, σελ. 447).

Καλή Επιτυχία!

Επιμέλεια: Τριάδα Κασιό - Μπασινά

«ΕΡΕΤΡΙΚΟΙ ΠΑΛΜΟΙ»
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Πνευματικού Κέντρου
Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου
Ερέτριας - 34008
ΕΤΟΣ 23ο ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2014
Αρ. Φύλλου 261

•Υπεύθυνος:
**Ιερέας Θεοφάνης
Παπαγεωργίου**
Τηλ.: 22290-62786

•Συντακτική Επιτροπή:

•**Δρ. Γεώργιος Ν.
Αικατερινίδης**

τ. Δ/ντής Ερευνών
Κέντρου Λαογραφίας Ακαδημίας
Αθηνών

•**Τριάδα Μπασινά-Κασιό**
Καθηγήτρια Φιλολόγος
•**Ελένη Παπαγεωργίου-
Ηλιάδη**

Σχεδιάστρια δοκιμών έργων
•**Νικολέττα Κυριακούλου**
Ιδιωτική Υπάλληλος
•**Βασιλική Ψωμά**
Καθηγήτρια Φιλολόγος

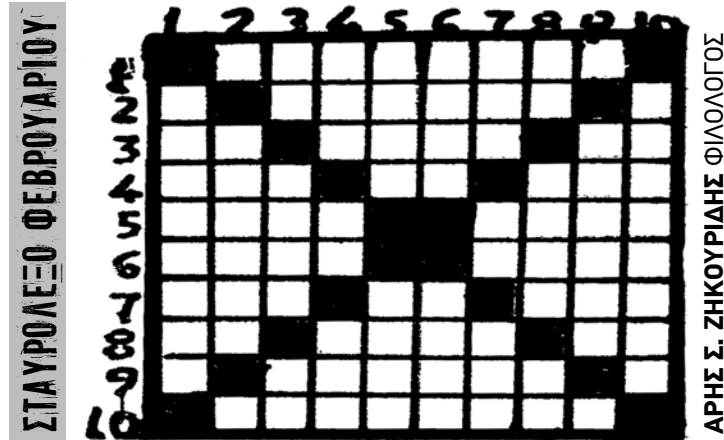
Ειδικός συνεργάτης:
Άρης Σ. Ζηκουρίδης
Καθηγητής Φιλολόγος

•Την ευθύνη των άρθρων
φέρουν οι συντάκτες τους

Ιστοσελίδα Ιερού Ναού
www.agiosnikolaos-eretrias.gr
e-mail Ιερού Ναού
agnikolaoseretrias@yahoo.gr

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: QUICK PRESS
Δοκμα 1 Χαλκίδα, Τ 22210-23382
e-mail:theopress@otenet.gr

Τιμή φύλλου 0,003 ΕΥΡΩ
Δεκτές φιλικές συνδρομές στη
διεύθυνση:
π. Θεοφάνης Παπαγεωργίου
Κανάρη 5, ΕΡΕΤΡΙΑ Τ.Κ. 34008

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Αρχαία πόλη των παραλίων του Πόντου, θεωρούμενη αποικία των Σινωπέων(καθ.).
2. Το επίθετο διάσημου ξένου ηθοποιού.
3. Μισά...υγρά -Τεχνοτροπία, λογοτεχνικό ύφος(ξ.λ.)-Σύμβολα κρατικής υπηρεσίας.
4. Ανωτάτη Στρατιωτική Αρχή-Ακατάληκτο Ασφαλιστικό μας Ταμείο-Ρώγα σταφυλιού(αρχ.).
5. Μαλλί προβάτου (δημ.)-Ομάδα από τέσσερις παίκτες στη καρτοπαίξια(ξ.λ.).
6. Τίτλος έργου του Εμιλ Ζολά-Είμαι, υπάρχω (αρχ.).
7. Αρχαίος τελικός σύνδεσμος-Μισό ...ΚΤΕΛ-Χριστιανική οργάνωση (αρχικά).
8. Δίφθογγος, αλλά και άρθρο-Το χρησιμοποιούν οι καουμπούδες-Γνωστό στην Ευρώπη Ιαπωνικό θέατρο.
9. Έδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου
10. Διάλεκτος που έχει τις ρίζες της στην Αρχαία Ελληνική

ΚΑΘΕΤΑ

1. Το όνομα του Γάλλου φιλέλληνα ζωγράφου που απεικόνισε τις σφαγές της Χίου του 1822.
2. Φυτό με διακοσμητικά άνθη (δημ.).
3. Πρόθεση-Χερσόνησος με-ταξύ Ασίας και Αφρικής-«Ντάριο...»Διάσημος Ιταλός συγγραφέας, σκηνοθέτης και ηθοποιός.
4. Λατινών "πράγμα"-Αυτή πετάει (αρχικά)- Οχυρή πόλη της Β.Α. Γαλλίας, γνωστή από τους Ναπολεόντιους πολέμους.
5. Προ ολίγου(αρχ.)-Γνωστός Γερμανός φιλόσοφος, ιδρυτής του κριτικού ιδεαλισμού (1724-1804).
6. Είδος κόλλας (ξ.λ.)-Το συνηθίζουν πολύ οι Άγγλοι.
7. Πωλείται από τα βενζινάδικα (ξ.λ.)-Του αριθμού 25 γραφή-Βλέπε, κοίτα(αρχ.).
8. Αρχαίων γουρουύνι-Το Γερμανικό κράτος (ακλ. λέξη)-Συνεχόμενα στο αλφάβητο.
9. Τίτλος όπερας του Γάλλου μουσικοσυνθέτη Μπιζέ.
10. Λέγεται και έτσι η Μαύρη Θάλασσα.

Agrotica 2014

Με επιτυχία και ιδιαίτερα αυξημένο αριθμό επισκεπτών και εκθετών από όλη την Ελλάδα διεξήχθη και φέτος η Πανελλήνια έκθεση Agrotica στις εγκαταστάσεις της Δ.Ε.Θ. στη Θεσσαλονίκη από 30/1 έως 2/2.

Από την επίσκεψη που πραγματοποιήσαμε ως εκπρόσωποι αγροτικών φορέων της Ευβοίας, προσκεκλημένοι διοργανωτών και εκθετών εντυπωσιαστήκαμε από τις νέες τεχνολογίες σε μηχανήματα και γεωργικές πρακτικές και το ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο των απασχολούμενων με την αγροτική παραγωγή και εμπορία. Ιδιαίτερα μεγάλη επισκεψιμότητα σημείωσαν τα περίπτερα με τις νέες καλλιέργειες (ιπποφάες, αρώνια, στέβια, blueberry κλπ) και τα αρωματικά φυτά της ελληνικής υπαίθρου (λεβάντα, δενδρολίβανο, θυμάρι, δάφνη κλπ), γεγονός που δείχνει ότι μεγάλος αριθμός νέων ανθρώπων στρέφεται σ'αυτές για την επίλυση του επαγγελματικού τους προσανατολισμού.

Επιμέλεια ενημέρωσης:
ΠΕΤΡΟΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ, Γεν. Γραμματέας
Αγροτικού Συλλόγου Ερέτριας
Τηλ. 6932860599

ΛΥΣΗ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΕΡΕΤΡΙΚΟΙ ΠΑΛΜΟΙ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΡΕΤΡΙΑΣ
ΕΤΟΣ 23ο • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 261 • ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2014 • ΕΡΕΤΡΙΑ • 340 08 ΕΥΒΟΙΑ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 77η

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ, ΙΣΤΙΑΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΩΝ ΣΠΟΡΑΔΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Προς
Τὸν Ἱερό Κληρό καὶ τὸν εὐσεβῆ Λαὸ
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Θέμα: «Περὶ τῆς διαφυλάξεως τῆς ἱερό-
τητος τοῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος».

Ἄγαπητοὶ Πατέρες καὶ εὐλογημένοι μου
χριστιανοί,

Παρατηρῶ ὅτι, κατὰ τὰ τελευταῖα κυρίως χρόνια, μία ἐπικίνδυνη τάση ἐκκοσμηκέσεως ἔχει εἰσέλθει καὶ στὸν ἱερό κῶρο τῆς θείας λατρείας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χάνεται ἡ οὐσία τῶν τελοῦμένων ἁγίων μυστηρίων, τὰ ὅποια καὶ γελοιοποιοῦνται ἐνίοτε, μὲ τὴν ἐπιλογὴν καὶ τῆ στάθης μας. Μὲ τὴν ἀγάπη, λοιπόν, πού σᾶς ἔχω, ἀλλὰ καὶ τὸ αἶσθημα μεγάλης εὐθύνης τὸ ὅποιο μὲ διακατέχει, ὡς Ἐπίσκοπο, σᾶς παρακαλῶ νὰ προσέξετε πολὺ αὐτὰ πού σήμερα σᾶς γράφω καὶ ἔχουν σχέση μὲ τὸ ἅγιο Βάπτισμα, τὸ ὅποιο ἀποτελεῖ τὴν θύρα τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

Πρέπει, κατ' ἀρχήν, ὅλοι νὰ κατανοήσουμε ὅτι τὸ Βάπτισμα δέν εἶναι παιγνίδι. Βαπτίζουμε τὰ παιδάκια μας στὴν βρεφικὴ τους καὶ τὴ νηπιακὴ ἡλικία, ἐντάσσοντάς τα στό σῶμα καὶ τὴ Χάρη τοῦ Χριστοῦ, τὴν Ἁγία μας Ἐκκλησία, ἀλλ' αὐτὸ δέ σημαίνει ὅτι πρέπει καὶ νὰ μετατρέψουμε τὴν Ἐκκλησία μας (τὸν Ἱ. Ναὸ μας) σὲ παιδικὴ χαρὰ.

Πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνση μᾶς προὐδεάζουν, εἶναι ἀλήθεια, πολλὰ ἀπὸ τὰ προσκλητήρια, τὰ ὅποια, στὴν προσπάθειά τους νὰ πρωτοτυπήσουν, δίνουν τὴν ἐντύπωση ὅτι μᾶς προσκαλοῦν σὲ «πάρτυ» καὶ ὄχι σὲ μυστήριο. Ἀκολουθεῖ ὁ διήθεν στολισμός στὸν Ἱερό Ναὸ, πού ἀρχίζει ἀπὸ τὰ σκαλοπάτια τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπεκτείνεται τὴν περισσότε-

ρες φορές καὶ ἐντὸς Αὐτῆς καὶ περιλαμβάνει μπαλόνια, κορδέλες, μίκι μάους, λουλούδια, κ.λπ. Δυστυχῶς, οὔτε ἡ κολυμβήθρα ἐξαιρεῖται ἀπὸ τέτοιους στολισμούς, ἐνῶ καὶ στίς λαμπάδες, πού συμβολίζουν τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, ἀκόμη-ἀκόμη καὶ στό μπουκάλι μὲ τὸ λάδι τοποθετοῦνται φιγούρες κινουμένων σχεδίων, ἀρκοῦδάκια, κουκλάκια καὶ ὅ,τι ἄλλο ἐπινοεῖ τὸ ἐμπορικὸ δαιμόνιο, ἄσχετο πάντως μὲ τὸ μυστήριο. Αὐτὰ ὅμως δέν εἶναι δυνατόν νὰ συνεχισθοῦν. Πολλὲς φορές συμβουλευσαμε, παραπονεθήκαμε, διδάξαμε σὲ κηρύγματα, εὐκαίρως ἀκαίρως, τώρα ἤλθε ἡ ὥρα τῆς ἀπαγορεύσεως. **Τίποτε ἀπὸ ὅσα ἀναφέρθηκαν ἢ ἄλλα αὐτοῦ τοῦ κοσμικοῦ πνεύματος δέν ἐπιτρέπεται στό ἐξῆς νὰ τοποθετοῦνται στὰ σκαλοπάτια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ἢ, πολὺ περισσότερο, ἐντὸς Αὐτοῦ.** Ἐάν ὅποσδήποτε ἐπιθυμεῖ κάποιος νὰ κάμει τέτοιους στολισμούς, τότε ἄς στολίσει τὴν αἴθουσα τῆς δεξιώσεως ἢ τὴν οἰκία του. Δυστυχῶς, ὅλα αὐτὰ πού κοστίζουν πολλὰ χρήματα, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα ἐξοδα τῶν φωτογραφιῶν, βίντεο, κέντρων διασκεδάσεως κ.λπ. συνυπολογίζονται ἀπερίσκεπτα καὶ πάντως ἄδικο ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους στὰ ἐξοδα τῶν μυστηρίων, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διακρυθτεται πλέον ὅτι τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας κοστίζουν καὶ γι' αὐτὸ προπαγανδίζονται ὡς ἄπλα καὶ φθηνὰ, συνεπῶς καὶ προτιμητέα, τὰ πολιτικά.

Ἄγαπητά μου παιδιά,

Σᾶς παρακαλῶ, νὰ κατανοήσετε ὅσα μὲ πολλὴ ἀγάπη σᾶς ἔγραψα καὶ νὰ μὴ μὲ παρεξηγήσετε. Σκεφθῆτε, παρακαλῶ, ὅτι θὰ μπορούσα νὰ σιωπήσω καὶ νὰ εἶμαι καλὸς μὲ ὄλους, ὑπάκουος σὲ ὄλων τὴν ἐπιθυμίαν. Πιστεύω, ὅμως, ὅτι δέν ἐπιθυμεῖτε τέτοια ψεύτικη μεταχείριση, πού θὰ ἔχει γιὰ μὲνα αὐστηρητάτη τιμωρία ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ γιὰ σᾶς καὶ τὰ σπλάγχνα σᾶς ὀδυνηρῶς συνέπειες. Ἡ ἀθεοφοβία καὶ ἡ ἀσέβεια παιδαγωγεῖται ἀπὸ τὸ Θεὸ, γιὰ νὰ συνέρονται ἀπὸ τὴν ἀναισθησία τους ὅσοι ἀναιδῶς παρανομοῦν.

Μὲ τὴν εὐκαιρία μάλιστα αὐτῆς τῆς ἐπικοινωνίας, σᾶς συνιστῶ, νὰ προσφέρετε στοὺς συμμετέχοντες στὴ Βάπτισμα, ὡς μαρτυρικά, «φλουράκια», πού εἰκονίζουν τὸ Χριστὸ καὶ τὴν Παναγία, τὸν τίμιον Σταυρὸ ἢ μικρὰ εἰκονίδια τοῦ ἁγίου, τοῦ ὁποίου ὁ νεοφῶτι-

στός ἔλαβε τὸ ὄνομα. Καὶ γιὰ τὴν ἐνδυμασία θέλω νὰ σᾶς συμβουλευθῶ. Ἡ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας, θέλει λευκὰ τὰ ἐνδύματα τοῦ Βαπτισθέντος, προκειμένου, καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου, νὰ δηλώνεται ἡ λευκότης καὶ ἡ λαμπρότης τοῦ ἄσπιλου καὶ ἀμόλυντου ψυχικοῦ πιτῶνα, τὸν ὅποιο ἔλαβε ὁ νεοφῶτιστος, ἐνδυσάμενος τὸν Χριστὸ. Δέν εἶναι, λοιπόν, ἄμαρτία καὶ ἐντροπὴ νὰ ὑπακούουμε, καλοπροαίρετα δέν λέγω, ὄχι σωστὰ ὅμως, σὲ ὅ,τι μᾶς ἐπιβάλλει ἡ μόδα καὶ ὄχι στὴν Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας γίνεται μέλος τὸ παιδί μας μὲ τὸ Βάπτισμα;

Καὶ οἱ μεγάλοι, ἀκόμη, πρέπει νὰ προσέξουμε τὴν συμπεριφορὰ μας καὶ τὴν ἐνδυμασία μας. Πολλοὶ εἰσέρχονται στὸν Ἱερό Ναὸ μὲ ἐνδυμασία ἀταίριαστη, δηλαδὴ ἄσμενη, ἐνῶ καὶ ἡ στάση τους στὴν Ἐκκλησία καὶ ἡ ἐν γένει συμπεριφορὰ τους δέν εἶναι ἡ ἀρμοζούσα. Σχηματίζουν παρέες, συζητοῦν, ἀντὶ νὰ προσεύχονται, ἀστεϊεύονται, γελοῦν, μασοῦν τσιχλές, κάποιος μάλιστα καὶ δέν διστάζουν νὰ καπνίζουν ἀκριβῶς στὴν εἴσοδο τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι φοβερὸ νὰ πέσουμε ὅλοι μας, Κληρικοί καὶ Λαϊκοί, στὰ χέρια τοῦ ζῶντος Θεοῦ, ὁ Ὅποιος θέλει τὸ Ναὸ Του οἴκο προσευχῆς καὶ διώχνει κακὴν κακῶς τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἀδιάντροπους.

Τελειώνοντας, ἀφοῦ σᾶς εὐχαριστήσω ἐκ τῶν προτέρων γιὰ τὴν πιστὴ τήρηση τῶν παραπάνω, θυμίζω, πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων καὶ ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας, ὅτι γιὰ τὴν τέλεση τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων, μπορεῖτε, ἐάν θέλετε καὶ ὅ,τι ἔχετε εὐχαρίστηση νὰ προσφέρετε, ὑπὲρ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ τοῦ προσωπικοῦ του, ἐπὶ ἀποδείξει. Θεωρῶ δὲ περιττὸ, ὡς αὐτονόητο, νὰ βεβαιώσω ὅτι εἶναι ἀπολύτως κατανοητὴ καὶ ἡ ἀδυναμία οἰασθήποτε προσφορᾶς. Εὐτυχῶς, ἔχουμε Ἱερεῖς πού ἀγαποῦν δίχως νὰ ἀπαίτησιν.

Εὐχομαι νὰ ἔχετε πλοῦσια τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὴ ζωὴ σας καὶ νὰ χαίρεστε τὰ παιδιὰ σας, καμαρώνοντάς τα νὰ προκόπτουν «σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι, παρὰ Θεῶ καὶ ἀνθρώπων» (Λουκ. β' 52).

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ,

Μετὰ πατρικῶν ἐορτίων εὐκῶν
καὶ ἀγάπης

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
Ο ΧΑΛΚΙΔΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Η ΦΙΛΟΘΕΗ ΜΠΕΝΙΖΕΛΟΥ (1522-1589)

(Αγία Φιλοθέη: 19 Φεβρ.)

Είναι σχεδόν πολιούχος των Αθηνών. Το λείψανό της φυλάσσεται στον Μητροπολιτικό Ναό, και η οδός του Μητροπολιτικού μεγάρου λέγεται «Αγίας Φιλοθέης». Ιδιαίτερη γραφική εκκλησία της βρίσκεται στο ομώνυμο προάστιο, γνωστή και για τους συνχούς γάμους που ευλογούνται εκεί.

Η Ρηγούλα Μπενιζέλου, μορφωμένη κόρη πλούσιας αθηναϊκής οικογένειας, στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, έγινε Μοναχή, με το όνομα Φιλοθέη και ίδρυσε γυναικείο Μοναστήρι, του αγίου Ανδρέα, γύρω από την οικογενειακή εκκλησία της στην Πλάκα, που το κατέστησε Σχολείο χειροτεχνίας και πνευματικής μόρφωσης για τα κορίτσια και τα παιδιά των Αθηναίων, ιδρύοντας και παραρτήματα παιδείας (και χειροτεχνικής εργασίας) στα Μετόχια του Μοναστηριού της (στα Πατσία και στο Ψυχικό).

Οι Τούρκοι των Αθηνών ενοχλήθηκαν από την εθνική δράση της «Καλόγριας», και την εφυλάκισαν με ξυλοδαρμούς. Η Δημογεροντία των Αθηνών κατάφερε να την αποφυλάκισει, αλλά επειδή εκείνη

εσυνέχισε το έργο της την ξανασυνέλαβαν, 2 Οκτωβρίου 1589 στο Μετόχι του Αγ. Ανδρέα (στα Κάτω Πατσία), την εξυλοκόπησαν σκληρά, έτσι που, σε λίγες ημέρες πέθανε (στο άλλο Μετόχι της στη σημερινή Φιλοθέη) από τα χτυπήματα.

Το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως την ανακήρυξε αγία, γύρω στα 1600. Στη Φιλοθέη δείχνουν την κρύπτη, όπου ασκήτευε η αγία. Υπάρχει και η παράδοση, ότι, η ίδια είχε ανοίξει εκεί κοντά πηγάδι, για τους περαστικούς, κι ότι απ'αυτό η περιοχή ονομάστηκε «Ψ υ χ ι κ ό», επειδή έπιαναν «αναψυχή» οι διψασμένοι πεζοπόροι. (Υπάρχουν όμως κι άλλες ερμηνείες για το τοπωνύμιο, ακόμα και από την «αναψυχή» του αρχαίου Μαραθωνοδρόμου). Το ιστορικότερο είναι, ότι κτήματα αφιερωμένα σε φιλανθρωπία ή λατρεία, ελέγονταν «Ψυχικά» (τοπωνύμιο κι αλλού στην Ελλάδα).

Επίσης, το εκεί τοπωνυμικό «Καλογρέζα» λέγεται ότι αναφέρεται στη Μοναχή Φιλοθέη.

Στην Υμνογραφία της

αγίας ακούονται φράσεις με πραγματικά ιστορική σημασία, για το έργο της: 'Εξανετίλας φαιδρῶς ἐν Ἀθῆναις, θερμαίνουσα καί φωτίζουσα τούς δουλείᾳ στυγῆ ἐξρωμένους... Ἀσθεούντων ἐπίσκεψις, αἰμαλώτων ἀνάρρυσις καί παρθένων σύνταξις γέγονας...

Ἄνθος εὐώδης ἐν τῷ βαρεῖ τῆς δουλείας χειμῶνι, ἐν Ἀθῆναις ταῖς κλειναῖς ἀνεδειχθῆς... Καί το βιβλικό: «Γυναίκα ἀνδρείαν τίς εὐρήσει; Τιμιωτέρα δέ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν ἢ τσιαύτη!...».

(Δ.Σ.Λουκάτος, Συμπληρωματικά του Χειμῶνα και της Ἀνοιξης, Εκδόσεις Φιλίπποτι, 1985, σελ. 121-122. Επιλογή κειμένου: Γ.Ν.Αικ.).

ΟΣΙΑ ΜΑΡΙΑ Η ΑΙΓΥΠΤΙΑ

Η αμαρτωλή ζωή κι η θαυμαστή άσκηση της οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας, πάντα μας διδάσκει πολλά και μάλιστα στην εποχή μας, που οι άνθρωποι, κυνηγώντας χωρίς φραγμούς την ευτυχία, έχουν ριχθεί μανιωδώς σε κάθε είδους υλική και σαρκική απόλαυση.

Εκείνο που μένει πάντα μέσα από την τέτοια ικανοποίηση των παθών είναι η πικρία και η μεταμέλεια - ένα άδειασμα κι ένα κενό μέσα στον άνθρωπο.

Χαρά σε κείνους που κι όταν φθάσουν στο κατώτατο σκαλοπάτι του κακού, δεν πέφτουν σε απόγνωση, μα με τη βέβαιη ελπίδα της σωτηρίας παίρνουν τον δρόμο του γυρισμού. Κάποιο σημείο πάντα δείχνει την κλήση του Θεού σε μετάνοια, "ήψατο γάρ των ὀφθαλμῶν τῆς καρδίας μου λόγος σωτηρίας", γράφει ο Άγιος Σωφρόνιος Ιεροσολύμων για την οσία Μαρία.

Και τότε " ὅπου ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις". Ὅλο αυτό το διάστημα η οσία Μαρία γεννήθηκε στην Αίγυπτο την εποχή του Ιουστινιανού (527-565). Από νεαρή ηλικία, αγνοώντας τις συμβουλές των οικείων της, ακολούθησε τον δρόμο της διαφθοράς και της ακολασίας, για δεκαεπτά χρόνια.

Κάποια στιγμή όμως οδηγούμενη από Θεία Πρόνοια, η Μαρία βρέθηκε μαζί με

άλλους ασελγείς νέους στα Ιεροσόλυμα τον καιρό που εορταζόταν η προσκύνηση του Τιμίου Σταυρού. Η Μαρία θέλησε να εισέλθει στην εκκλησία όπου βρισκόταν ο Σταυρός για να προσκυνήσει, όμως κάποια αόρατη δύναμη την εμπόδιζε να περάσει την είσοδο του ιερού ναού.

Η οσία τότε συνειδητοποιήσει ότι η αμαρτωλή ζωή της δεν ήταν αρεστή στα μάτια του Κυρίου και μετανόησε.

Ζήτησε από την Παρθένο Μαρία να της επιτραπεί η είσοδος στο ναό, υποσχόμενη ότι θα ακολουθήσει την οδό της μετανοίας. Αφού προσκύνησε τον Τιμίο Σταυρό, η Μαρία αποχώρησε αποφασισμένη να τηρήσει την υπόσχεσή της.

Αποσύρθηκε στην έρημο του Ιορδάνη όπου αφιερώθηκε στην ασκητική ζωή για σαράντα επτά ολόκληρα χρόνια.

Όλο αυτό το διάστημα η οσία το πέρασε με προσευχή και νηστεία, χωρίς μάλιστα να δει κανέναν άνθρωπο, παρά μόνο τον ιερομόναχο Ζωσιμά, ο οποίος της πρόσφερε τον συμβολισμό υπάρχουν και ο αρνητικός. Όπως το λίγο προζύμι μπορεί να ζυμώσει όλο το

A.B.

Το προζύμι («Μικρά ζύμη ὄλον τὸ φύραμα ζυμοῖ...»).

[...]Ως υλικό που, παρά τον μικρό αρχικό όγκο του, επενεργεί επί του συνόλου του αλεύρου και το ζυμώνει, το προζύμι αποτελεί σύμβολο διαφοροποιήσεως και γρήγορης αλλαγής. Ο Χριστός παρομοιάζει τη βασιλεία των ουρανών με προζύμι αναφέροντας την παραβολή της ζυμώτρας, της γυναίκας εκείνης που πήρε προζύμι και το έκρυψε σε τρία μέρη αλεύρου, μέχρι που όλο έγινε ένζυμο. Στην ορθόδοξη εικονογραφία η γυναίκα ζυμώνει στη «μάκτρα» (οκάφη) και δίπλα της ο ίδιος ο Χριστός ευλογεί τη ζύμη.

Στο βασικό συμβολισμό του προζύμι θυμίζει τη «ζύμωση» της ανθρώπινης κοινωνίας και τη μεταβολή της σε κοινωνία πιστών, εκεί που ο θείος λόγος θα «ζυμώσει» τις ψυχές των ανθρώπων. Λίγο προζύμι αρκεί για να κάνει ένζυμο όλη την ποσότητα του αλεύρου: «Μικρά ζύμη ὄλον τὸ φύραμα ζυμοῖ...»(Πρὸς Κορ. Α' 5,6 & Πρὸς Γαλ 5,9).

Κατά τον ίδιο τρόπο υπάρχει στα χριστιανικά κείμενα η «παλαιά ζύμη», δηλαδή το παλιό προζύμι, που υποδηλώνει την παλιότερη αμαρτωλή ύπαρξη του ανθρώπου. Εκτός απ'αυτόν τον συμβολισμό υπάρχουν και ο αρνητικός. Όπως το λίγο προζύμι μπορεί να ζυμώσει όλο το

φύραμα, έτσι και ο κακός λόγος μπορεί να επεκταθεί στην κοινωνία και να τη ζυμώσει κατά τρόπον βλαπτικό για τις ανθρώπινες ψυχές. Δεν αποκλείεται αυτός ο συμβολισμός να πηγάζει από την εβραϊκή συνήθεια να θεωρείται ιερός ο άζυμος άρτος. Παράλληλα, η ζύμη είναι εκείνη που μπορεί να ζυμώσει όλο το φύραμα και μια κακή ζύμη να αποβεί βλαπτική και να ζυμώσει αρνητικά τις ψυχές των ανθρώπων.

Στην ελληνική παράδοση το προζύμι είναι η «μαγιά», η βάση του ψωμιού. Γι'αυτό και συνδέθηκε με παρατηρήματα και προλήψεις, πολλές από τις οποίες διατηρούνται ακόμη και σήμερα στις ελάχιστες εκείνες μικρές πατριδες που οι άνθρωποι εξακολουθούν να ζυμώνουν. Ως προϊόν θεικής συνέργειας, έπρεπε να παρασκευαστεί μόλις σε κάποια μεγάλη στιγμή, που σε κάποια ξεχωριστή μέρα, που

οι συγκυρίες θα ήταν ευνοϊκές. Οι πιο μεγάλες γιορτές της Ορθόδοξης Εκκλησίας έχουν συνδεθεί με το προζύμι. Η διαδικασία της παρασκευής του έπρεπε να περιβληθεί με ιερότητα, να συνδεθεί με τη θαυματουργό δύναμη των μυστικών δυνάμεων που κάνουν το σκληρό ζυμάρι να μεγαλώνει. Η θαυματουργή δύναμη ανήκει στον ίδιο τον Θεό. Εκείνος την εξουσιάζει. Αλλά στο ζυμάρι θα τη μεταφέρει πάντα ένα ευλογημένο αντικείμενο. Πότε ένα αγιοκωνσταντινάτο που έχει απάνω τον σταυρό, πότε ο βασιλικός που πάνε στην εκκλησία τη μέρα του Σταυρού, πότε το δεντρολίβανο των Χριστουγέννων, πότε τα άνθη της Σταυροπροσκυνησεως και πότε τα άνθη του Επιταφίου. Αυτά μεταφέρουν στο ζυμάρι τη μυστική θεική δύναμη που το κάνει να φουσκώνει [...].

(Απόσπασμα εκτενέστερου άρθρου από το έργο του Νίκου και της Μαρίας Ψιλάκη «Το ψωμί των Ελλήνων και τα γλυκίσματα τη λαϊκή μας παράδοση», «Καρμάνωρ», Ηράκλειο 2001, σελ. 99-106. Από το ίδιο έργο είναι και η δημοσιευμένη φωτογραφία, έργο Τάκη Μόσχου, συλλογή των Συγγραφέων. -Επιλογή κειμένου: Γ.Ν. Αικ.).

Ὁ χρυσός καί τό μάρμαρο

«Λέει ὁ χρυσός στό μάρμαρο Ἐστὶ πέρατα τοῦ κόσμου ποῖς ἥλιος λάμπει ὡσάν κι ἐμέ; Ποιὸ φῶς ἔχει τό φῶς μου; Ἐγὼ τόν κόσμο κυβερνῶ, τὴν εὐτυχία ὑφαίνω ποδοπατῶ τὴν ὁμορφιά, τὴν ἀσχήμια ὁμορφαίνω. Ἐγὼ ἀκονίζω τοῦ φονιά τό δίκικο μαχαίρι, ἐγὼ ὀδηγῶ στά σκοτεινά τοῦ κλέφτη μου τό χέρι, ἐγὼ ἀγοράζω τὴν τιμὴ καί τὴν πουλῶ στό δρόμο, ποδοπατῶ τὴν ἀρετὴ, καταπατῶ τό νόμο! Περίσσεις εἶν' οἱ χάρεις μου κι ἡ δύναμή μου μόνη, γκρεμίζει θρόνους ἀπ' ἐδῶ, θρόνους ἐκεῖ στυλώνει. Ἐσύ, τί κάνεις, μάρμαρο;» Γιά νά πάρει τὴν τόσο διδακτικὴ ἀπάντηση: «Ἐγὼ σέ τάφου σκοτεινιά τὴ δύναμή σου κλείνω».

Ἰωάννης Πολέμης

Πολέμης Ἰωάννης (1862-1924).

Υπήρξε λυρικός καί δραματικός ποιητής, τοῦ οὐοῖου το ἔργο διακρίνει ἐξαιρετικὴ στικουργικὴ ευχέρεια, ρομαντικὴ ἐμπνευσις καί αβίαστος συμβολισμός, ὅπως ακριβῶς δείχνει καί το παραπάνω ποίημα. Ἄς σημειωθεῖ ὅτι ο Πολέμης το 1918 ἐτιμήθη δια τοῦ Ἀριστείου των Γραμμάτων.

Επιλογή ποιήματος-σχολιασμός: Ἄρης Ζηκουριδης, φιλόλογος).

Φαρισαῖος καί Τελῶνης

Αἰγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

...Ανέβηκαν, λέγει, ο Φαρισαῖος καί Τελῶνης στον ναό να προσευχηθούν καί άρχισε ο Φαρισαῖος ν' απαριθμεῖ τις αρετές του. Εγὼ δεν εἶμαι, λέγει, αμαρτωλός ὅπως ὅλος ο κόσμος, οὔτε ὅπως αὐτός ο Τελῶνης... Νηστεύω δύο φορές τὴν εβδομάδα, δίνω το δέκατο ἀπὸ τα ὑπάρχοντά μου στους φτωχοῦς. Εἶπε λόγια ἀλαζονικά. Ἄβλιε ἄνθρωπε, καλὰ ὅλη τὴν οἰκουμένη τὴν καταδικάσες, γιατί κατηγόρησες καί τον πλῆσιόν σου Τελῶνη; Δεν χόρτασες με τὴν κατηγορία τῆς οἰκουμένης, ἀλλὰ κατέκρινες κι ἐκείνον που ἦταν μαζί σου;

Τί ἔκαμε λοιπόν ο Τελῶνης; Ὅταν τ' ἄκουσε αὐτὰ δεν εἶπε: «Συ ποιος εἶσαι που λες αὐτὰ ἐναντιόν μου; Ἀπὸ ποῦ γνωρίζεις τον βίό μου; Δεν ἔμεινες μαζί μου. Δεν ζήσαμε μαζί. Γιατί υπερηφανεύεσαι τόσο πολύ; Ποιος εἶναι μάρτυρας των δικῶν σου αγαθοεργιῶν; Γιατί παινεύεις τον εαυτὸ σου; Γιατί κάνεις χάρη στον εαυτὸ σου;» Ὅμως τίποτε ἀπ' αὐτὰ δεν εἶπε ο Τελῶνης, ἀλλ', ἀφοῦ ἔσκυψε, προσκύνησε καί τὴν εἶπε: «Θεέ μου, συγκύρωσέ με τον αμαρτωλό», καί με τὴν ταπεινοφροσύνη που ἔδειξε ο Τελῶνης δικαιώθηκε. Ἀντίθετα ο Φαρισαῖος κατέβη-

καί λογιμὸ πέτυχε τὴ δικαίωση. Ἄν καί βέβαια οὔτε ταπεινοφροσύνη ἦταν ἐκεῖνο. Γιατί ταπεινοφροσύνη εἶναι ὅταν κανείς, ἐνῶ εἶναι μεγάλος, ταπεινώνει τον εαυτὸ του. Αὐτὸ που εἶπε ο Τελῶνης δεν ἦταν λόγος ταπεινοφροσύνης, ἀλλὰ ἦταν ἡ ἀλήθεια. Γιατί ἦταν ἀληθινὰ τα λόγια. Ἦταν πραγματικὰ αμαρτωλός.

Πραγματικὰ πες μου, τί ὑπάρχει χειρότερο ἀπὸ τον Τελῶνη; Εἶναι πραγματευτὴς ξένης σοδείας, καί μοιράζεται ξένους κόπους. Καί τον κόπο βέβαια δεν τον προσέχει, ἐνῶ τὸ κέρδος το μοιράζεται. Ὅποτε ἡ αμαρτία του Τελῶνη εἶναι ἡ χειρότερη. Γιατί τίποτε ἄλλο δεν εἶναι ο Τελῶνης, παρὰ σκέτος ἐκβιασμός. Εκβιασμός χωρὶς φόβο, αμαρτία νόμιμη, εὐσχημη πλεονεξία. Πραγματικὰ τί ὑπάρχει χειρότερο ἀπὸ τον Τελῶνη που κάθεται στο δρόμο καί τρυγᾷ τους ξένους κόπους; Ὅταν εἶναι ἡ ὦρα των κόπων, καμιά φροντίδα εκ μέρους του, ὅταν ὁμως φτάνει ἡ στιγμή του κέρδους, ἀπὸ ἐκεῖνα που δεν κόπιασε παίρνει τὴ μερίδα. Ὅποτε, ἐάν ο Τελῶνης, ἐνῶ ἦταν αμαρτωλός, πέτυχε τόσο μεγάλη δωρεά με τὴν

ταπεινοφροσύνη του, πόσο πιο μεγάλη δεν θα ἐπιτύχει ἐκεῖνος που εἶναι ἐνάρετος καί ζει ταπεινά; Ὅποτε, ἀν ἐξαμολογηθεῖς τις αμαρτίες σου καί ταπεινωθεῖς, γίνεσαι δίκαιος. Θέλεις να μάθεις καί ποιος εἶναι ταπεινόφρωνας; Πρόσχε τον Παῦλο τον δάσκαλο τῆς οἰκουμένης, τον πνευματικὸ ρήτορα, τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, τὸ λιμάνι το ακύμαντο, τον πύργο τον ασάλευτο, ἐκεῖνον που με τὸ μικροκαμωμένο σώμα του περικύκλωνε τὴν οἰκουμένη καί σαν κάποιος φτερωτός περιέτρεξε αὐτὴν... Ἐκεῖνον ονομάζω πραγματικὸ ταπεινόφρονα, ἐκεῖνον που ὑπέμεινε ἀμετρήτους κόπους, που ἔσπασε ἀμέτρητα τρόπαια κατὰ του διαβόλου, που κήρυττε καί ἔλεγε «ἡ χάρις Του προς ἐμένα δεν ἦταν χωρὶς ἀποτέλεσμα, ἀλλὰ περισσότερο ἀπ' ὅλους κοπίασα» (Α' Κορ. 15, 10). Ἐκεῖνος που ὑπέμεινε φυλακές καί πληγές καί μαστιγώματα, ἐκεῖνος που σαγήνευσε μ' ἐπιστολές τὴν οἰκουμένη, ἐκεῖνος που κλήθηκε με οὐράνια φωνή. Ἐκεῖνος ταπεινοφρονεῖ, λέγοντας: «Γιατί ἐγὼ εἶμαι ὁ πιο ἀσήμαντος ἀπ' ὅλους τους ἀποστόλους, καί δεν εἶμαι ἰκανός να ονομασθῶ ἀπόστολος» (Α' Κορ. 15, 9)...

Απόσπασμα ἀπὸ τὴν Ὁμιλία Β', Περί μετανοίας

ἐπιμέλεια: Β.Ψ.

ΠΕΡΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟ

Συνέχεια ἀπο τὴ σελίδα 3.

σωστό δρόμο. Εἶμαστε υἱοὶ φωτός καί ἀγάπης, υἱοὶ Θεοῦ, δικὰ Του παιδιὰ. Ὡς τέτοιοι, πρέπει να διαθέτουμε τις δικές Του ιδιότητες, τὴ δικὴ του ποιότητα- ἀγάπη, εἰρήνη καί ἀγαθοσύνη προς ὅλους.

10. Κάθε εἶδους δουλειὰ εἶναι δουλειὰ Θεοῦ. Κάθε ἔργο μας θα πρέπει να γίνεται με τὴν καρδιά μας, διότι δεν κοπιᾶζουμε για τους ἀνθρώπους, ἀλλὰ για τον Θεό. Ο Θεός εἶναι πανταχοῦ παρών. Ὀλόκληρος ο πλανήτης Του ἀνήκει ὀλόκληρο τὸ σῆμαπιν εἶναι δικὸ Του. Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ ποιος εἶναι τὸ αφεντικὸ σου, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ ἀν εἶναι καλὸς ἄνθρωπος, που διευθύνει καλὰ τὴν εταιρεία του ἢ ὄχι, πρέπει να κάνουμε τὴ δουλειὰ μας για τον Θεό. Διότι ὅταν εργαζόμαστε για τον Θεό,

ἡ καρδιά καί τὸ μυαλό μας εἶναι ανοικτὰ. Ὅταν ὁμως δεν εργαζόμαστε για τον Θεό, λέμε πράγματα ὅπως, «Δεν θέλω να δουλεύω για κείνον» εἶναι ἕνας τεμπέλης τιποτένιος, που κάθεται ὅλη μέρα κι ὡστόσο πληρώνεται περισσότερο ἀπ' ὅ, τι ἐγὼ». Αὐτὸ εἶναι σημάδι του ὅτι δεν ἐκτελοῦμε τὸ ἔργο μας με τὴν καρδιά μας. Ο Κύριος λέει, «Ἐπειδὴ δεν εἶσαι οὔτε κρύος οὔτε ζεστός ἀλλὰ χλιαρός, γι' αὐτὸ θα σε ξεράσω ἀπὸ τὸ στόμα μου»(Ἀποκ. 3,16). Πρέπει να εἶμαστε εἴτε ζεστοί εἴτε ψυχροί.

11. Ο Κύριος κάλεσε τον καθένα ἀπὸ μας στὴν ὑπαρξη με ἕνα συγκεκριμένο στόχο καί σχέδιο. Καί τὸ παραμικρὸ χορταράκι αὐτοῦ του πλανήτη ἔχει ἕνα εἶδος ἀποστολῆς ἐδῶ στὴ γη. Καί πόσο ἀληθεῖται αὐτὸ για τὰ ἀνθρώπινα

ὄντα! Ὅστόσο, εμεῖς διαταράσσουμε ἐνίοτε καί ἐμποδίζουμε τὸ σχέδιο του Θεοῦ. Ἐχομε τὴν ελευθερία εἴτε να ἀποδεχτοῦμε τὸ θέλημα Του εἴτε να τὸ ἀπορρίψουμε ὁ Θεός που εἶναι ἀγάπη, δεν θέλει να ἀρει αὐτὴ τὴν ελευθερία ἀπὸ μας. Μας δόθηκε ἀπόλυτη ελευθερία, ἀλλὰ εμεῖς, πάνω στὴν τρέλα μας, ποθοῦμε συχνὰ ἀχρηστα πράγματα.

12. Οἱ γονεῖς θέλουν πάντοτε να εἶναι τὰ παιδιὰ τους χαρούμενα, ευτυχισμένα καί ευγνώμονα για ὅλα τὰ ἔργα καί τις θυσιῆς που ἔκαναν γι' αὐτὰ. Γι' αὐτὸ καί ὅταν βλέπουν τὰ παιδιὰ τους με ἀσχημη διάθεση καί χωρὶς ευγνωμοσύνη, καταθλιβονται. Το ἴδιο συμβαίνει καί με τον οὐράνιο Πατέρα μας. Μας ἔδωσε τὰ πάντα, ἀλλὰ εμεῖς εἶμαστε πάντοτε δυσαρεστημένοι

καί σκοτεινιασμένοι. Ἀντὶ να εὐχαριστοῦμε καί να δοξολογοῦμε τον Θεό για τὸ καθετὶ, ἐκφράζουμε τὴν ευγνωμοσύνη μας μονάχα με τὰ χεῖλη, ἐνῶ ἡ καρδιά μας παραμένει κρύα. Ἡ χαρὰ εἶναι ευγνωμοσύνη καί ὅταν εἶμαστε περικαρεῖς, τότε αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴν καλύτερη ἐκφραση εὐχαριστίας που μπορούμε να προσφέρουμε στον Θεό, ὁποῖος μας ἀπελευθερώει ἀπὸ τὴ θλίψη καί τὴν αμαρτία.

Ιερ. Θ.Π.

«Με υπομονή ας τρέχουμε τον προκείμενον αγώνα».

... «Με υπομονή ας τρέχουμε τον αγώνα που προβάλλει εμπρός μας» (Πρὸς Ἑβραίους 12,1). Γι'αυτό και ο Θεός ονομάζεται Θεός της υπομονής. Όχι μόνο μακροθυμεί για τους ανθρώπους, αλλά δίνει και υπομονή σ'αυτούς που αγωνίζονται.

Γράφει στους Ρωμαίους ο Απόστολος Παύλος: «Μακάρι ο Θεός που είναι η πηγή της υπομονής και της παρηγορίας να σας αξιώσει να έχετε το ίδιο φρόνημα μεταξύ σας κατά το υπόδειγμα του Ιησού Χριστού» (Πρὸς Ῥωμαίους, 15,5).

Αλλά και στα έργα της σωτηρίας προβάλλεται ο Χριστός ως υπόδειγμα υπομονής προς μίμηση: «Δεν έχουμε παρά να προσηλωθούμε το βλέμμα μας προς τον αρχηγό και τελειωτή της πίστεώς μας, τον Ἰησοῦν, ο οποίος διά τη χαρά, την οποία είχε εμπρός Του και θα απολάμβανε, όταν με το πάθημά Του θα έσωζε πολλούς, υπέμεινε Σταυρό, περιφρονήσας την αισχύνη και κάθησε στα δεξιά του θρόνου του Θεού. Σκεφθείτε λοιπόν Αυτόν, ο οποίος υπέμεινε τόσην εκθρόνιση εναντίον Του εκ μέρους των αμαρτωλών, για να μην κουρασθείτε και αποθαρρυνθείτε» (Πρὸς Ἑβραίους 12, 2-3).

Γνωρίζετε γιατί ο αρχαίος εκείνος παράδεισος χάθηκε για τους πρωτοπλάστους; Για την ανυπομονησία τους. Δεν είχαν υπομονή και δοκίμασαν τον καρπό για να θεωθούν πριν από τον καθορισμένο χρόνο που είχε κατά νοῦν ο Θεός. Έπρεπε πρώτα να ωριμάσουν και μετά θα δοκίμαζαν τον καρπό της γνώσεως. Θα τον δοκίμαζαν όμως μέσα στην υπα-

κοή και επί πλέον θα δοκίμαζαν τον καρπό της αιωνίου ζωής. Φάνηκαν όμως ανυπόμονοι και βιάστηκαν να θεωθούν και γι'αυτό έχασαν τον Παράδεισο. Τώρα για να επανακτήσουμε εμείς τον ουράνιο Παράδεισο απαιτείται χρόνος, άσκηση, κακοπάθεια και υπομονή...

Ακόμα η αρετή της υπομονής σκοτώνει την απόγνωση. Τι είναι η απόγνωση; Είναι η απελπισία. Ο άνθρωπος που θα φθάσει στην απόγνωση οδηγείται στην αυτοκτονία. Λέγει ο Ὅσιος Πέτρος ο Δαμασκηνός: «Ο Ιούδας ως απειροπόλεμος βρήκε διπλό θάνατο και τον σώματος και της ψυχής. Ο Πέτρος ως εμπειροπόλεμος βγήκε έξω, έκλαυσε πικρά, μετάνοησε και σώθηκε».

Σκεφθείτε για μια στιγμή, αν κατά λάθος ή εκ προμελέτης κάποιος σκοτώσει τον πατέρα του ή τη μητέρα του ή τον αδελφό του. Συντρίβεται, απελπίζεται και ζητά να αυτοκτονήσει. Δεν έχει υπομονή. Δεν μπορεί να υπομείνει μια κατάσταση. Το έκανα. Τώρα τι μπορώ να κάνω; Γι' αυτό χρειάζεται να είναι κανείς εμπειροπόλεμος και να νικά τον διάβολο με την υπομονή. Έτσι ο πολύαθλος Ιώβ δεν απογοητεύεται, όταν ο διάβολος κυριολογεί τον λιανίζει. Υπομένει λέγοντας εκείνα τα αθάνατα λόγια, τα οποία αν μπορεί κανείς να τα φιλοσοφήσει και να θεολογήσει, θα μπορεί να αντιμετωπίζει πάντοτε κάθε δυσκολία στη ζωή του: «Γυμνός απ'την κοιλιά βγήκα της μνάς μου, γυμνός και θα γυρίσω πίσω στη μάνα γη. Ο Κύριος όλα τα 'δωσε, ο Κύριος και τα πήρε πίσω» Ευλογη-

μένο να 'ναι τ'όνομά Του!». Επειδή έδειξε υπομονή στη δυστυχία, γι'αυτό κέρδισε τα δεύτερα αγαθά μετά την πληγή. Και διπλάσια τα έλαβε και κέρδισε την αιώνια ζωή.

Η υπομονή έχει τεράστια δύναμη. Ο ανυπόμονος είναι μικρόψυχος. Η υπομονή είναι ο αρραβώνας της Βασιλείας του Θεού. Είναι χρήσιμη για να μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την παιδαγωγία του Θεού.

Διαβάζουμε στη "Σοφία Σειράχ" (βιβλίο της Παλαιάς Διαθήκης): «Παιδί μου, αν αποφάσεις να υπηρετήσεις τον Κύριο, ετοίμασε τον εαυτό σου να μπει σε δοκιμασία. Φρόντισε να γίνεις καρτερικός και υπομονετικός και μη σπεύσεις να απομακρυνθείς από τον Κύριο τον καιρό που θα έρθουν οι πειρασμοί». Και συνεχίζει: «Μείνε ενωμένος με τον Κύριο και μην απομακρυνθείς για να δυναμωθείς στα στερνά σου. Δέχου ό, τι κι αν σου συμβεί. Ό, τι σε φορτώσει ο Κύριος δέξου το. Δέστε τις παλαιές γενεές και θα καταλάβετε, ότι κανείς δεν ντροπιώστηκε από τους πίστεψαν στον Κύριο. Και κανείς δεν εγκαταλείφθηκε από όσους φοβούνταν τον Θεό. Και ποιος Τον επικαλέστηκε και δεν τον βοήθησε ο Κύριος; Διότι είναι οικτίρμων και ελεήμων. Αλλοίμονο σ'αυτόν που θα χάσει την υπομονή του και τι θα κάνει, όταν τον επισκεφθεί ο Κύριος;

Ας ριζούμε μια ματιά στους Αγίους μας. Εκτός από τον Ιώβ, ο Μωυσής ήταν πράος και υπομονετικός σ'ένα σκληρό λαό. Ο Ηλίας το ίδιο. Ο Ησαΐας και ο Ιερεμίας μάρτυρες.

Τι πρέπει να κάνουμε για να έχουμε υπομονή; Γράφει ο Πέτρος ο Δαμασκηνός, ότι για να μας δοθεί το δώρο αυτό του Θεού πρέπει να έχουμε χέρια να το πάρουμε. Και ποια είναι αυτά τα χέρια; 1) Να έχουμε φρόνηση. Σωστή σκέψη στη δύσκολη κατάσταση. Παράδειγμα η Σωσάνα. Τι να κάνει; Να συγκατατεθεί στην αμαρτία ή να πεθάνει; Προτιμά το δεύτερο και τη σώζει ο Θεός. 2) Τον φόβο του Θεού. 3) Την πίστη στον Θεό, ότι θα μας βγάλει από τη δύσκολη κατάσταση...

Η εποχή μας είναι τέτοια που μόνο με την υπομονή θα σωθούμε. Η υπομονή είναι το φάρμακο κατά των νευρώσεων και των ψυχώσεων που σήμερα μας έχουν κυριέψει... Ας παρακαλέσουμε τον Θεό να μας χαρίσει την υπομονή των Αγίων, γιατί μόνο μ'αυτή θα κατακτήσουμε τον ουρανό.

Από το βιβλίο του π. Γ. Καλοπούζου, «Ναί, Κύριε Βασιλεῦ, δώρησαι μοι τοῦ ὄραν ἔμὰ πταισμάτα καὶ μὴ κατακρίνειν τὸν ἀδελφόν μου», εκδ. Σαῖτης

Ἡ Σωσάννα ἦταν πιστὴ γυναίκα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, σύζυγος τοῦ Ἰωακείμ, ποῦ ἀντιστάθηκε σὲς παράνομες ἐπιθυμίες δύο ἀνθρώπων με ἀξιόλογη θέση σὲν ἰουδαϊκὴ κοινωνία ἦταν Κριτές, ὀρισμένοι γιὰ νὰ διευθετοῦν με σύνεση τὲς διαφορές τῶν ἀνθρώπων, ὁμῶς παρανόμως. Τὴν ἀπειλῶσαν μέχρη καὶ με θάνατο. Ὁ Θεός βλέποντας τὴ πρόθεση τῆς Σωσάννας νὰ ἐπιλέξει τὸ θάνατο ἀπὸ τὴν ἀμαρτία, τὴν γλύτωσε ἀπὸ τὴν καταδίκη τοῦ θανάτου.

Μια επίκαιρη μελέτη του Καθηγητού Νέστορα Κουράκη για τη «νέα αρρώστια του αιώνα».

Πρόσφατα είδε το φως της δημοσιότητας μια πολλαπλώς ενδιαφέρουσα μελέτη του διαπρεπούς Επιστήμονα κ. Νέστορα Κουράκη, Καθηγητού Εγκληματολογίας –Σωφρονιστικής του Τομέα Ποινικών Επιστημών της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών για το κοινωνικό φαινόμενο και τα συνακόλουθα προβλήματα που δημιουργεί ιδιαίτερα στους εφήβους «Ο εθισμός στο Διαδίκτυο». Εθισμός, ο οποίος αρχίζει να θεωρείται πλέον ότι αποτελεί τη «νέα αρρώστια του αιώνα», έχοντας αρκετές ομοιότητες με παρεμφερείς μορφές εξαρτήσεων (από κάπνισμα, αλκοόλ, ναρκωτικές ουσίες, τυχερά παιχνίδια κλπ.).

Η μελέτη του κ. Κουράκη βρίσκεται αποθησαυρισμένη στον υψίστης κοινωνικής προσφοράς και επιστημονικής αξίας συλλογικό τόμο «Εξαρτήσεις στην Εφηβεία –Οι κίνδυνοι, η πρόληψη και η αντιμετώπισή τους», που εξέδωσε το Τμήμα Ψυχιατρικής Παιδιών και Εφήβων του Γενικού Νοσοκομείου Αττικής, με επιδίωξη την προέγχιση του προβλήματος των εξαρτήσεων στην εφηβεία, μέσα από την οπτική της παιδοψυχιατρικής, της παιδοψυχολογίας, της κοινωνικής επιστήμης και της κοινωνικής εργασίας. (Επιστημονική επιμέλεια τόμου: Δρ Αναστασία Κουμούλα, Παιδοψυχίατρος,

και Δρ Κωνσταντίνα Σκλάβου, Ψυχολόγος, επιμέλεια έκδοσης: Θωμαΐς Σταφυλά, Οικονομολόγος).

Όπως τονίζει ο κ. Κουράκης, η υπερβολική χρήση του διαδικτύου με τον χρήστη καλωμένο σε μια οθόνη για δέκα και δεκαπέντε ώρες την ημέρα, μετατρέποντας το διαδίκτυο από μέσο σε αυτοσκοπό, μη μπορώντας να ζήσει χωρίς αυτό, έχει ως συνακόλουθο την αδυναμία του να ελέγξει την εξάρτησή του απ'αυτό με αποτέλεσμα να παραμελεί βασικές βιολογικές και κοινωνικές του ανάγκες ή δραστηριότητες (ύπνος, φαγητό, σχέσεις με το περιβάλλον, διάφορες υποχρεώσεις, σωματική υγιεινή, εμφάνιση κ.λπ.).

Η ενσασχόληση με το διαδίκτυο και ο εθισμός σε αυτό στη χώρα μας, συγκριτικά με άλλα κράτη, δεν φαίνονται εκ πρώτης όψεως να έχουν προσλάβει ιδιαίτερα μεγάλη έκταση, παρατηρείται όμως τάση σαφώς ανοδική, τουλάχιστον αν κρίνει κανείς τη συνεχή αύξηση των χρηστών από έτος σε έτος (3% το 1999, 38% το 2006), γι' αυτό και απαιτείται διαρκής επαγρύπνηση από την οικογένεια και το άμεσο κοινωνικό και εκπαιδευτικό περιβάλλον για τον εντοπισμό ὀρισμένων εξωτερικών ενδείξεων που γεγείρουν υποψία εμπλοκής του παιδιού σε διαδικτυακό εθισμό, ὅπως: Υπερβο-

λική κόπωση, Προβλήματα στο σχολείο, Αποστασιοποίηση από φίλους και οικογένεια, Μειωμένο ενδιαφέρον για αγαπημένες συνήθειες, Απειθαρχία.

Χρέος ὅλων είναι νὰ ἀκούσουν με προσοχή καὶ κατανόηση τὰ ὅποια προβλήματα τοῦ ἐφήβου καὶ νὰ τοῦ δείξουν ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπη, παροτρύνοντάς τον συγχρόνως σὲ δραστηριότητες, ὅπου αὐτὸς νὰ μπορεῖ νὰ ἀναδείξει τὴν ἀξία καὶ τὴν προσωπικὴ του ικανότητα καὶ νὰ ἀντιληφθεῖ ὅτι ἡ «ἀληθινὴ» πραγματικότητα ἔχει πολὺ μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὴν «εἰκονικὴ».

Γιὰ τὴν ἐπιστημονικὴ ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος, ὁ κ. Κουράκης μᾶς ἐνημερώνει ὅτι ἔχουν ἀρχίσει τὰ τελευταῖα χρόνια νὰ λειτουργοῦν καὶ σὲν χώρα μας κλινικὲς ἀπεξάρτησης, ἰδίως σὲν Αθήνα ἀπὸ τὴ Μονάδα Εφηβικῆς Ὑγείας (Β΄ Παιδιατρικὴ Κλινικὴ τοῦ Πανεπιστημίου Αθηνῶν) σὲν Νοσοκομεῖο Παίδων «Π. & Α. Κυριακού», σὲν Μονάδα Απεξάρτησης τοῦ «18 Ἰαν» τοῦ

Ψυχιατρικοῦ Νοσοκομείου Αθηνῶν, καθὼς καὶ σὲν Θεσσαλονίκῃ ἀπὸ τὴν Ψυχιατρικὴ Κλινικὴ

ΠΕΡΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟ

(συνέχεια από το προηγούμενο)

8. Όταν έρχεται σε μας ο πλησίον με τα βάσανά του, εμείς συμμετέχουμε σ'αυτά. Αλλά αν δεν ξέρουμε πώς να αποφορτιζόμαστε (να εναποθέτουμε όλα μας τα ασθένια και τα ασθένια μας, τότε παίρνουμε πάνω μας, στον νου και την καρδιά μας, αυτό το ογκώδες φορτίο, και με τον καιρό γινόμαστε αβάσταχτα αγχωμένοι και νευρικοί. Γινόμαστε ευερέθιστοι δεν αντέχουμε ούτε τον ίδιο μας τον εαυτό, πόσο μάλλον τους ανθρώπους γύρω μας –τα μέλη της

οικογενείας μας και φυσικά τους συναδέλφους μας στη δουλειά. Η ζωή μας γίνεται μίζερη και πεισμένη και τα νεύρα μας τεντώνονται. Αυτό συμβαίνει επειδή δεν έχουμε μάθει τον εαυτό μας να ξεφορτώνεται τους λογισμούς του. Όταν οι λογισμοί μας είναι εν ειρήνη, το σώμα μας επίσης αναπαύεται.

9. Τα σχέδια και τα συμφέροντά μας μπαίνουν ενίοτε εμπόδιο στη ζωή μας. Κάνουμε όλα αυτά τα σχέδια, πιστεύοντας ότι δεν πρόκειται ποτέ να επιτύχουμε σε οτιδήποτε, παρεκτός κι αν προγραμματίσουμε τα πάντα διεξοδικά. Και

όντως, πρέπει να προσπαθούμε να κάνουμε τα πάντα καταπώς μας υπαγορεύει η συνείδησή μας, αλλά δεν πρέπει να κάνουμε κάτι βιαστικά. Πάνω στη βιασύνη είναι που μας παγιδεύει ο εχθρός. Στη βιασύνη πάνω δεν μπορούμε να συνειδητοποιήσουμε αν είπαμε κάτι προσβλητικό για τον συνάνθρωπό μας ή αν τον αγνοήσαμε, διότι δεν έχουμε επαρκή χρόνο για να τον λογαριάσουμε – είμαστε πολύ απασχολημένοι με τα σχέδια που έχουμε στο μυαλό μας. Κατ' αυτό τον τρόπο είναι εύκολο να αμαρτήσουμε εις βάρος του πλη-

σίον μας. Και όταν αμαρτάνουμε εις βάρος του πλησίον μας, αμαρτάνουμε στην ουσία κατενώπιον του Θεού, διότι ο Θεός είναι παντού. Ενοικεί στην ψυχή ὅλων καὶ τοῦ καθενὸς ξεχωριστά. Ἡ σχέση μας με τοὺς συνανθρώπους μας καθορίζει τὴ σχέση μας με τὸν Θεό.

Φαίνεται πως δεν κατανοούμε ἕνα πράγμα: δεν εἶναι καλὸ νὰ ἀναποδίδουμε τὴν ἀγάπη σὲ ὅσους μας ἀγαποῦν, ἀλλὰ συνάμα νὰ μισοῦμε ὅσους μας μισοῦν. Ἄν ἐταί πράττουμε, δεν εἴμαστε σὲ

Συνέχεια σὲν σελίδα 5.

ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ

Η φωνή της...απελπισίας

Ένας βοσκός στην Κρήτη γύριζε στα βουνά και बोσκοῦσε τὲς κατσίκες του. Εἶχε συνηθισθεῖ τόσο πολὺ τὸ βραχοπερίπατο ποῦ ηὐδοῦσε ἀπὸ δω κι ἀπὸ κει χωρὶς νὰ φοβάται καθόλου. Τόσο εἶχε ἐξοικειωθεῖ με τοὺς βράχους ποῦ νόμιζε κανεὶς πως ἰσοροποῦσε πάνω τοὺς καλῶτερα ἀπὸ τὲς κατσίκες του. Μια φορὰ ὁμῶς τὰ πράγματα

δεν τοῦ ῥθαν καλὰ. Εκεί ποῦ βρισκόταν πάνω σ'ένα βράχο καὶ προσπαθοῦσε νὰ πιάσει μια κατσάκα, ἐκεῖνη τοῦ ξέφυγε καὶ ὁ βοσκὸς μὲς γλῦστρισε καὶ πέφτει ἀπὸ τὸ βράχο. Για καλὴ του τύχη κοντὰ σὲν κορυφῇ βρισκόταν ριζωμένο ἕνα δέντρο σὲ μια σχισμὴ τοῦ βράχου καὶ πρόλαβε νὰ πιαστεῖ ἀπὸ τὰ κλαδιά του. Ὁ βράχος ἦταν ψηλὸς. Κάτω τοῦ ἔχασκε τὸ χάος. Ὁ βοσκὸς μὲς τὰ χρειά-

στηκε. Ἦξερε πως ἐκεῖ κοντὰ δεν ἦταν κανένας, ἡ ἀπελπισία τοῦ ὁμῶς τὸν ἐσπρωξε νὰ φωνάξει:

–Αγροικὰ (ἀκούει) κανεὶς ἐδῶ;

Μόνον τὸν ἀντιλαλοῦ τοῦ ἀκούσε. Φαίνεται πως δεν ὑπῆρχε ψυχὴ ζωντανὴ ἐκεῖ κοντὰ.

–Αγροικὰ κανεὶς ἐδῶ; Ξαναφωνάζει πιο δυνατὰ σὲ ἕνα δυο λεπτὰ.

Τοῦ κάκου. Μόνον ὁ ἀντιλαλὸς τοῦ ξανακοῦστηκε καὶ μάλιστα αὐτὴ τὴ φορὰ τοῦ φάνηκε σὰ μια ξένη φωνὴ ποῦ τὸν κορόιδευε. Δεν τὸ ἔβαλε κάτω ὁμῶς. Ξαναφωνάζει γιὰ τρίτη φορὰ, πιο δυνατὰ τῶρα:

–Αγροικὰ κανεὶς ἐδῶ;

Τότε ἀκούσε μια φωνὴ δυνατὴ, σὰ βροντὴ τοῦ φάνηκε. Ἐρχόταν ἀπὸ μακριὰ, μα τὴν ἀκούγε πολὺ καλὰ:

Ιερ. Θ. Π.